

Hvordan henwise korrekt og lage en god litteraturliste

1 Hvorfor er riktig referansebruk så viktig?

Korrekt henvisning og riktig bruk av referanser er en form for intellektuell ryddighet. Ledende høyskoler og universiteter krever korrekt bruk av referanseteknikk for alle typer oppgaveinnleveringer og vil ikke akseptere innleveringer med gal bruk av referanseteknikk.

Det er to hovedgrunner til at kilder skal oppgis:

1. Det skal komme tydelig frem hvilke deler av teksten som bygger på andres arbeider, og hva som er resultat av egne undersøkelser og/eller egen tankevirksomhet.
2. Referansene/kildehenvisningene skal gjøre det mulig å identifisere de omtalte kildene og gjenfinne dem.

Det siste innebærer at vi må stille krav til referansene:

- De må inneholde nok opplysninger til at vi entydig kan identifisere kilden og finne frem til den.
- Referansene må være umiddelbart forståelige. Det vil si at de enkelte opplysningselementene om en kilde må komme i en logisk rekkefølge.
- Utarbeidelsen av referansene må være konsekvent. En må m.a.o. bestemme seg for en standard og *følge* denne.

2 Bestemmelser ved Forsvarets stabsskole

Ved Forsvarets stabsskole skal *APA-systemet* brukes for henvisninger og litteraturlister i innleveringsoppgaver i stabs- og masterstudiet.

APA-systemet skal som hovedregel også brukes for masteroppgaver. Etter avtale mellom student og veileder kan likevel et annet anerkjent system brukes i masteroppgaven. Det skal da opplyses om hvilket system som er brukt, og studenten har selv ansvar for at systemet anvendes på korrekt måte.

Biblioteket gir veiledning og svarer på spørsmål om regler i Harvard-, Chicago- og APA-systemene. APA-manualer tilgjengelig for utlån i biblioteket.

3 Grunntrekk i APA-systemet

American Psychological Associations veiledning definerer regler for blant annet:

- sitering av referanser
- føring av litteraturlister
- konstruksjon av tabeller
- overskrifter
- presentasjon av statistikk

APA-systemet, eller en kombinasjon av APA- og Harvard-systemene, for utarbeidelse av litteraturlister har fått stor utbredelse – særlig innenfor samfunnsfagene, men også innenfor de humanistiske fagene.

APA-systemet kalles gjerne en ”navn-år-metode”, fordi man henviser til en kilde ved å oppgi forfatter(e) og utgivelsesår i parentes i den løpende teksten. Ut i fra dette kan leseren finne igjen kilden i litteraturlisten i slutten av dokumentet.

Eksempler

3.1 Henvisninger i teksten – sitering

Siteringer henviser til referanser i den alfabetiske litteraturlisten i slutten av dokumentet. Henvisningen kan innlemmes i teksten på flere måter, og det kan være lurt å variere. En henvisning til noe du har lest på s. 9 i en bok av Syse publisert i 2003, kan se slik ut:

- I sin diskusjon om krigens etikk hevder Syse (2003, s. 9) at...
- Syse (2003, s. 9) hevder at pasifisme...
- Som vist hos Syse (2003, s. 9)...
- I boka "Rettferdig krig?" fra 2003, hevder Syse (s. 9)...

Hvis du viser til flere sider tekst:

- (Syse, 2003, s. 9-11)

Om referansen gjelder deler av en publikasjon, skal det vises til sidetall. Om referansen gjelder publikasjonen som helhet, skal det vises til forfatter og år. Hvis du har med et direkte sitat fra boken, må du alltid ha med sidetall.

Hvis en forfatter har publisert flere arbeider samme år, skilles de med at man tilføyer a, b, c, osv. til referansene i litteraturlisten og henviser i teksten slik:

- (Syse, 2003a)

Henvisning til verk med flere ansvarlige

Ved opptil **tre** forfattere skal du nevne alle, og i samme rekkefølge som de står oppført i:

- ... (Holter & Kalleberg, 1994).
- Holter og Kalleberg (1994) fant...

Er det **fire** eller flere forfattere, nevnes bare første forfatter:

- Smith et al. (2005) hevder at...
- ... (Smith et al. 2005).

Sekundærreferanser

Av og til blir man nødt til å bruke en sekundærreferanse. Det vil si at man henviser til en primærreferanse via en annen referanse. Dette bør helst unngås, men noen ganger er det umulig å få tak i primærreferansen. Dette må imidlertid komme klart fram i henvisningen, for det betyr at du ikke har hatt boka/artikkelen du henviser til i hånda:

Winnicott (1986, referert i Solomon 2001 s. 50) viser til...

Her vil det være Solomon som står oppført i litteraturlisten.

3.2 Litteraturlisten

Det er to regler for hva som skal stå i litteraturlisten:

1. All litteratur du henviser til/siterer i teksten må være med.
2. Ikke noe må stå i listen som det ikke er henvist til i teksten.

Litteraturlisten skal ordnes alfabetisk etter forfatternavn/korporasjonsnavn. Ved samme navn blir videre ordning etter utgivelsesår. Verk som ikke har forfatter/korporasjon ordnes etter tittel.

Bok

Forfatter, A. A. & Forfatter, B. B. (Utgivelsesår). *Tittel: undertittel*. Utgivelsessted: Utgiver. (Serietittel; nr).

- Syse, H. (2003). *Rettferdig krig?: om militærmakt, etikk og idealer*. Oslo, Aschehoug.
- Giere, R.N., Bickle, J. & Mauldin, R. F. (2006). *Understanding scientific reasoning*. Belmont, CA: Thomson.
- Robertsen, T. (2007). *Making new ambitions work: the transformation of Norwegian special operations forces*. Oslo: Norwegian Institute for Defence Studies. (Defence and Security Studies; 1).
- Hobson, R. & Kristiansen, T. (2001). *Total krig, nøytralitet og politisk splittelse (1905-1940)*. Bergen, Eide. (Norsk forsvarshistorie; 3).

Legg merke til at det skal være hengende innrykk etter første linje i en referanse.

Kapittel i bok

Kapittelforfatter. (Utgivelsesår). Artikkeltittel: undertittel. I Bokens forfatter eller redaktør, *Bokens tittel* (kapittelets sidetall). Utgivelsessted: Utgiver.

- Larsdotter, K. (2005). New wars, old warfare?: Comparing US tactics in Vietnam and Afghanistan. I Duyvesteyn, I. & Angstrom, J. (Eds.), *Rethinking the nature of war* (s. 135-158). London: Frank Cass.

Artikkel i tidsskrift

Artikkelforfatter. (Årstall). Artikkeltittel. *Tidsskriftets tittel, årgang/bind* (nummer), sidetall.

- Swain, R. (2007). Reflection on an ethic of officership. *Parameters*, 37(1), s. 4-22.

Offentlige dokumenter

St.prp. nr. 42 (2003-2004). (2004). *Den videre moderniseringen av Forsvaret i perioden 2005-2008*. Oslo: Forsvarsdepartementet.

NOU 2006: 6 (2006). *Når sikkerheten er viktigst*. Oslo: Departementenes servicesenter.

Materiale funnet på Internett

Vær oppmerksom på at utstrakt bruk av nettbaserte kilder kan svekke etterprøvnbarheten fordi dokumenter på Internett ofte flyttes eller slettes. Du bør derfor henvide til den trykte versjonen så langt det er mulig, og kun vise til nettdokumenter når det ikke finnes eller ikke er mulig å få tak i en trykt versjon.

Forfatter. (Publiseringsdato). *Materialets tittel*. Hentet fra: URL.

- Strøm-Erichsen, A.G. (14. februar 2007). Veien mot nye kampfly. Hentet fra: <http://www.regjeringen.no>.
- International Crisis Group. (6. februar 2007). Iran: Ahmadi-Nejad's Tumultuous Presidency. Hentet fra: crisisgroup.org.